

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1985/73

KARAR NO : 1985/106

ÖZET : Sıkıyönetim ilânına ve faaliyetlerine ilişkin bulunmayan suçta ait davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanık : Süleyman Özdayı

O L A Y : Tekel Genel Müdürlüğü Merkez Memurlar Komisyonu 17.2.1982 günün-

de, 8 sayı ile; Denizli Tekel Baş Müdürü Ömer Şakiroğlu ile Başeksper Süleyman Özdayı'nın Milli Güvenlik Konseyi'nin 12.9.1980 gün, 8 Nolu bildirisine rağmen Zeki Bozkaya isimli bir şahsı, sınav yapmaksızın elektrikçi olarak işe almak suretiyle görevlerini kötüye kullandıklarını ileri sürerek TCK'nun 240.madde ile Fatih Asliye Ceza Mahkemesi'nce yargılanmaları hususunda lüzumu muhakeme kararı vermiştir.

Bu karara sanıklardan Süleyman Özdayı'nın itiraz etmesi üzerine Danıştay 2. Dairesi 30.10.1984 gününde, esas 1982/1872, karar 1984/2270 sayı ile; sanıkların suçları olarak; -1- Milli Güvenlik Konseyi'nin memur, sözleşmeli ve ücretli personelin emeklilik istifa ve işten ayrılımlarıyla yeniden yapılacak atamaların 2.bir emre kadar durdurulmasına ilişkin 12.9.1980 gün ve 8 Nolu bildirisine rağmen 30.9.1980 günlü onurla Zeki Bozkaya'nın atanmasını yapmak,

2- Tekel işyerleri ve sınav yönetmeliğine aykırı olarak sınav yapmaksızın Zeki Bozkaya isimli şahsı yapılarak bütün şubesine elektrikçi olarak atamak, eylemlerini belirttikten sonra (sanıklardan Öner Şakiroğlu'nun bir ve ikinci maddelerden TCK'nun 340.madde uyarınca yargılanmasının gerekliliği yolunda verilen merkez memurlar komisyonu kararına memurun muhakematı hakkındaki kanunda öngörülen 5 günlük süre içerisinde itirazda bulunmadığı anlaşıldığından karar kesinleşmiş olmakla, bu kesime ilişkin evrakın yetkili mahkemeye gönderilmesine, Tekel işyerleri sınav yönetmeliğinin 3.maddesine aykırı olarak sınav yapılmaksızın 30.10.1980 günlü, olurla ataması teklif edilen Zeki Bozkaya'nın "memur, sözleşmeli ve ücretli personelin emeklilik, istifa ve işten ayrılımlarıyla yeniden yapılacak atamaların 2.bir emre kadar durdurulmasına ilişkin "Milli Güvenlik Konseyi'nin 12.9.1980 gün, 8 Nolu bildirisine rağmen aynı gün 30.10.1980 gününde atamasının yapıldığı soruşturma dosyası içinde bulunan bilgi ve belgelerden anlaşılmakta olup sanık Süleyman Özdayı'nın 1., ve 2., maddelerden üstüne atılan suçları işlediği kanısını doğrulayacak ve hakkında son soruşturmanın açılmasını gerekli kılacak yeter kanıt elde edilmesi yönünden yerinde görülmeyen itirazının reddi ile yar-

gılanmasının gerekliliği yolunda verilen ve yöntem ve yasaya uygun bulunan merkez memurlar komisyonu kararının yargılama yerinin Denizli Asliye Ceza Mahkemesi olarak düzeltilmek suretiyle onanmasına) karar vermiştir.

Denizli 2.Asliye Ceza Mahkemesi'nce,görüşü sorulan Ege Ordu ve Sıkıyönetim Komutanı 17.1.1985 gün,1985/2502(SYNT-MU)-K/14 sayı ile;davanın sıkıyönetim askeri mahkemesinde bakılmasının uygun görüldüğünü belirtmiştir.

Denizli 2.Asliye Ceza Mahkemesi,5.2.1985 gününde,esas 1984/727,karar 1985/49 sayı ile;sadece sanık Süleyman Özdayı hakkında sıkıyönetim komutanlığı yazısına atfen görevsizlik kararı vermiştir.

İzmir Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Nolu Askeri Mahkemesi'nce,28.3.1985 gününde, 1985/54-62 sayı ile;ortada MGK'nin emirlerine ve dolayısıyla 1402 sayılı kanuna muhalefet eylemi mevcut olmadığı,çünkü Tekel Genel Müdürlüğü'nün 1.9.1980 günlü,Denizli Tekel Müdürlüğü'ne hitaben yazılmış yazısıyla yaprak tütün şubesinde münhal bulunan elektrikçi kadrosuna nitelikleri haiz ve sınavda başarı gösteren birisinin alınmasının uygun görüldüğü ve sanık Süleyman Özdayı tarafından da personel alınmasının serbest bırakıldığı 28.9.1980 tarihinden sonra 30.9.1980 günlü yazı ile Zeki Bozkaya'nın 1.10.1980 gününden itibaren işe başlatılmasının Denizli Tekel Başmüdürlüğüne teklif edildiği ve başmüdür olan sanık Öner Şakiroğlu'nun da 30.9.1980 tarihinde bu teklifi onayladığı anlaşıldığı MGK'nin 28.9.1980 tarih ve 25. Nolu bildirisinde (Devlet dairelerinde,belediyelerde,kitlerde ve özerk devlet kuruluşlarında çalışan tüm memur, sözleşmeli ve ücretli personel atamaları ilgili kanunun ve mevzuata uygun olarak yapılacaktır şeklinde emir bulunduğu ve bu bildirinin 28,9.1980 tarihinde TRT ve Basın vasıtasıyla kamu oyuna duyurularak yürürlüğe girdiği)anlaşılmasına göre,1402 sayılı kanunun kapsamına giren bir eylem mevcut olmadığı ve dosya içeriğinden Zeki Bozkaya'nın iş ve işçi bulma kurumundan kart getirmeden ve sınava tabi tutulmadan 1.10.1980 tarihinden işe başladığı anlaşılmasına göre sanık Süleyman Özdayı'nın suçunun subutu halinde TCK'nun 240.maddesine mümas eylemi nedeniyle davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği belirtilerek görevsizlik kararı verilmiştir.

Böylece,sanık Süleyman Özdayı hakkında her iki mahkeme ce verilen ve kesinleşen görevsizlik kararları arasında,2247 sayılı Yasa'nın 14.maddesinde belirlenen olumsuz görev uyumsuzluğu doğmuştur.

Dosya İzmir Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığı'nın 7.5.1985 gün,1985/16102-8/1-10-B sayılı yazısıyla Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE :Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda,Y.İsmet Ayer,A.Mazhar Akman,

Cezmi Elgin, Ergun Argon, A. Vahap Özaslan ve Muammer Aksüt'ün katılmaları ile yaptığı 3.6.1985 günlü toplantıda, geçici raportör Hakim İsmet Köker'in raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Ferhat Ferhanoğlu'nun Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Olay yerinde açıklandığı üzere sanık Süleyman Özdayı hakkında açılan kamu davası, MGK'nin personel atamalarının durdurulmasına ilişkin 12.9.1980 gün, 8 Nolu bildirisine aykırı olarak bir şahsı elektrikçi sıfatıyla ve üstelik sınav yönetmeliğine aykırı olarak sınav yapmadan atamaktan ibaret olup sanığın TCK'nun 240. madde ile teczizesi istemidir.

Denizli 2. Asliye Ceza Mahkemesi ile İzmir Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Nolu Askeri Mahkemesi'nce verilip kesinleşen görevsizlik kararları nedeniyle olumsuz bir görev uyumsuzluğu doğmuştur.

Görevli mahkemenin saptanması için, sanığa atılı eylemin 1402 sayılı Yasa kapsamına girip girmediğinin tesbiti gerekir.

Dosya içeriğine göre, İzmir Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Nolu Askeri Mahkemesinin kararında da belirtildiği üzere, Tekel Genel Müdürlüğü'nce 1.9.1980 günlü, yazı ile Denizli Tekel Müdürlüğü'nde münhal bulunan Elektrikçi kadrosuna bir şahsın alınması uygun görüldüğü bildirildiği ve Milli Güvenlik Konseyi'nin 12.9.1980 günlü, 8 Nolu bildirisini ile personel atamalarının durdurulduğu ve ancak gene MGK'nin 28.9.1980 günlü, 25 nolu bildirisini ile atamaların serbet bırakıldığı ve davaya konu olan atamanın ise 30.9.1980 günü ve 1.10.1980 ^{den} itibaren işe başlamak üzere yapıldığı anlaşılmaktadır.

Bu durumda, sanığa atılı suç, Denizli ilini de kapsamına alarak bütün yurttaki 12.9.1980 günü ilân olunan sıkıyönetimden sonra 30.9.1980 günü işlendiğinden görevli yargı yerini belirlemede suçun 1402 sayılı Yasa'nın 15. maddesi kapsamına girip girmediğinin tesbiti gerekir.

Oysaki sanığa atılı eylem yönetmeliğe aykırı olarak sınavsız bir atama yapmak olmasına göre olayda 1402 sayılı Yasa'nın 15. maddesinin önkoşulu olan sıkıyönetim ilân ve faaliyetlerine ilişkin olarak suç işlenmiş olması unsuru mevcut değildir.

Bu nedenle davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerekir.

.../...

S O N U Ç : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle Denizli Asliye Ceza Mahkemesi'nin 5.2.1985 günlü, esas 1984/727, karar 1985/49 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 3.6.1985 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

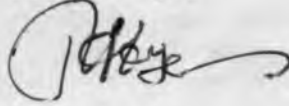
Başkan

Servet Tüzün

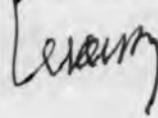
Üye

Y. İsmet A. yer

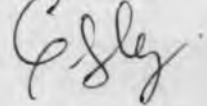
Üye

A. Mazhar Akman

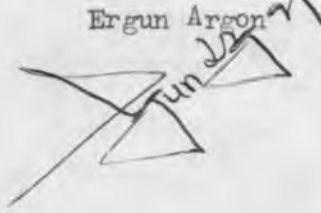
Üye

Cezmi Elgin

Üye

Ergun Argon

Üye

A. Vahar Özaslan

Üye

Muammer Aksüt

İM-
G/T.